

Küberturvalisuse valdkonna kiirendiprogrammi kord 2025-2028

1. Programmi eesmärk ja programmi korra reguleerimisala

1.1. Programmi eesmärgiks on toetada Eestis registreeritud küberturvalisuse valdkonna iduettevõtteid, tõstes Eesti küberturvalisuse sektori konkurentsivõimet ja toetades valdkonna innovatsiooni läbi kiirendiprogrammi elluviimise ja toetuse andmise. Programmi rakendamise tulemusel luuakse uusi tooteid ja teenuseid, mis kaitsevad inimesi ja ettevõtteid digitaliseerumise ja uute tehnoloogiate kasutamisele võtmisega kaasnevate küberohtude eest.

1.2. Küberturvalisuse valdkonna kiirendiprogrammi kaasrahastakse Euroopa Liidu vahenditest *Digital Europe* programmist vastavalt Riigi Infosüsteemi Ameti (RIA), Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse, Sihtasutuse Tallinna Teaduspark Tehnopol ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud lepingule projekti nr 101226928 „*Cybersecurity Community Building and Sustainable Impact of the Estonian National Coordination Centre Activities (NCCEE2)*“ raames.

1.3. Korra koostamisel on aluseks võetud Euroopa Komisjoni poolt 28. novembril 2024 a. Digital Europe programmi raames avaldatud riiklike koordinaatsioonikeskuste loomise taotlusvooru väljakuulutamise dokumendis „*DIGITAL-ECCC-2024-DEPLOY-NCC-06-MS-COORDINATION - Deploying the Network of National Coordination Centers*”¹ toodud tingimused.

1.4. Programmi kord sätestab kiirendiprogrammi vastuvõtmise tingimused, sh toote- ja äriarendustegevuseks antava toetuse taotlusele kohalduvad nõuded, taotlejatele esitatavad nõuded, taotluste valikuprotsessi ja toetuse andmise tingimused.

1.5. Korras reguleerimata küsimustele kohaldatakse haldusmenetluse seadust ning toetuse andmisel riigiabina Euroopa Liidu vastavaid õigusakte.

1.6. Programmi korra alusel antav toetus on vähese tähtsusega abi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 13.12.2023, lk 1–12) (edaspidi vähese tähtsusega abi määrus) mõistes ning sellele kohaldatakse vähese tähtsusega abi määruises ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud.

1.7. Vähese tähtsusega abi andmise puhul võetakse arvesse vähese tähtsusega abi määruse artikli 3 lõikes 2 sätestatud piirmäära, artiklis 5 sätestatud erinevateks eesmärkideks antava vähese tähtsusega abi kumuleerimisreegleid ja teisi vähese tähtsusega abi määruises sätestatud tingimusi. Vähese tähtsusega abi andmisel loetakse üheks ettevõtjaks ettevõtjad, kes on omavahel seotud vähese tähtsusega abi määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt.

2. Programmi korras kasutatavad mõisted

2.1. **Abikõlblik kulu** on kulu, mis toetab toetuslepingus kokku lepitud tegevuste elluviimist ja projektis püstitatud eesmärkide saavutamist ning on põhjendatud, mõistlik ja otseselt vajalik projekti elluviimiseks. Abikõlblik kulu peab olema tekkinud projekti elluviimise perioodil ja tehtud kooskõlas kulude abikõlblikkuse tingimustega.

2.2. **Küberturvalisus** tähendab tehnilisi, füüsilisi ja organisatoorseid turvameetmeid, millega kaitstakse võrgu- ja infosüsteeme, nende kasutajaid ja teisi isikuid küberohtude eest.

---

¹ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/digital-eccc-2024-deploy-ncc-06-ms-coordination>

- 2.3. **Küberturvalisuse valdkonnas tegutsev ettevõtja** on ettevõtja, kes arendab tooteid ja/või teenuseid, mis on suunatud küberturvalisuse tagamisele või küberturvalisuse taseme tõstmisele.
- 2.4. **Programmi elluviija** on Sihtasutus Tallinna Teaduspark TEHNOPOOL.
- 2.5. **Projektiplaan** on projekti elluviimise kõiki aspekte hõlmav dokument, mis sisaldab projekti probleemipüstitust, eesmärki, meeskonna kirjeldust, tegevuskava, eelarvet, finantseerimiskava, projekti eeldatavat tulemit ja selle rakendamist.
- 2.6. **Projekt** on kindla eesmärgi saavutamisele suunatud ajas ja ruumis piiritletud ühekordne tegevus või tegevuste kogum, mille elluviimiseks toetust taotletakse või kasutatakse.
- 2.7. **Taotlus** on vormikohane avaldus ja sellele lisatud dokumendid (sh projektiplaan koos tegevuskava ja eelarvega) toetuse taotlemiseks.
- 2.8. **Taotleja** on isik, kes on esitanud taotluse toetuse saamiseks.
- 2.9. **Toetuse saaja** on isik, kellega programmi elluviija on sõlminud toetuslepingu.
- 2.10. **Toetusleping** on toetuse saaja ja programmi elluviija vahel sõlmitud leping, mis reguleerib programmi korra alusel antud toetuse kasutamist.
- 2.11. **Varajase faasi ettevõtja** on alustav ettevõtja, kes tegeleb eskaleeritava tehnoloogilise äriidee arendusega.
- 2.12. **Väikese ja keskmise suurusega ettevõtja (VKE)** on ettevõtja, kes vastab üldise grupierandi määruse² lisa I sätestatud kriteeriumitele. Üldise grupierandi määruse lisa I artikli 2 punktide 1 ja 2 kohaselt loetakse keskmiseks ettevõtjaks ettevõtja, milles töötab vähem kui 250 inimest ja mille aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot ning väikeseks ettevõtjaks ettevõtja, mis annab tööd vähem kui 50 inimesele ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 10 miljonit eurot. Nimetatud näitajate arvutamisel tuleb arvesse võtta ka üldise grupierandi määruse lisa I artiklis 3 toodud tingimusi.

3. Toetatavad tegevused

3.1. Toetust antakse projektile, mille tegevused panustavad punktis 1.1 nimetatud eesmärkide saavutamisesse ja mille tulemusel tuuakse turule uuenduslikke küberturvalisuse valdkonna tooteid ja teenuseid. Toetuse andmisel eelistatakse projekte, mis keskenduvad ühele järgmistest tegevusvaldkondadest: küberturbe automatiseerimine, tehisintellekti kasutamine küberturvalisuse tagamisel, sotsiaalse manipuleerimise ennetamine, tööriistad ja strateegiad kvantarvutikindlatele krüptograafilistele algoritmidele üleminekuks ja kosmosetehnoloogiate küberturvalisus.

3.2. Toetust antakse järgmiste tegevuste elluviimiseks:

3.2.1. Küberturvalisuse valdkonnas tegutseva ettevõtja tootearendustegevus, sealhulgas, kuid mitte ainult, lahenduse väljatöötamine ja piloteerimine, tarkvaraarendus, riistvara seadistamine ja soetamine ning tegevuste elluviimine, mis on otseselt vajalikud projekti raames arendatava lahenduse välja töötamiseks.

3.2.2. Küberturvalisuse valdkonnas tegutseva ettevõtja äriarendustegevus, sealhulgas, kuid mitte ainult, äristrateegia välja töötamine, projekti raames arendatava lahenduse intellektuaalomandi kaitse alaste küsimuste lahendamine, toote või teenuse turule viimisega seonduva ettevõtte sise- ja väliskeskkonna riskide analüüsi läbiviimine ning tegevuste elluviimine, mis on otseselt vajalikud projekti raames arendatava lahenduse turule viimiseks.

4. Nõuded toetuse saajale

4.1. Toetuse saajaks peab olema Eesti äriregistrisse kantud äriühing.

---

² Euroopa Komisjoni määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), (muudetud komisjoni määrusega (EL) 2017/1084 (ELT L 156, 20.06.2017, lk 1–18))

4.2. Toetuse saaja peab olema küberturvalisuse valdkonnas tegutsev varajase faasi VKE-ks olev ettevõtja.

4.3. Toetuse saajaks ei saa olla ettevõtja, kes on käesoleva või 2023-2024 a. küberkiirendiprogrammi korra alusel juba toetust saanud.

4.4. Toetuse saaja maksu- ja maksevõlg koos intressidega ei tohi olla suurem kui 100 eurot või peab selle tasumine olema ajatatud. Maksuvõla tasumise ajatamise korral peab maksuvõlg olema tasutud ajakava kohaselt.

4.5. Toetuse saajat või tema haldus-, juhtimis- või järelevalveorgani liiget, prokuristi või muud isikut, kellel on volitus taotlejat esindada, tema nimel otsuseid teha või teda kontrollida, ei tohi olla karistatud maksualaste süütegude eest, kuritegelikus ühenduses osalemise, aususe kohustuse rikkumise või korruptiivse teo, kelmuse, terroriakti toimepaneku või muu terroristliku tegevusega seotud kuriteo või sellele kihutamise, kaasaitamise või selle katse, rahapesualase süüteo või terrorismi rahastamise eest.

4.6. Toetuse saajat või tema üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei ole algatatud likvideerimisega pankrotimenetlust ega tehtud pankrotiotsust, taotleja äritegevus ei tohi olla peatatud või taotlejal ei tohi esineda eeltooduga sarnast olukorda;

4.7. Toetuse saaja tegevus ei tohi olla otseselt ega kaudselt mõjutatud ega kontrollitud riigi poolt, mis asub väljaspool Euroopa Liidu liikmesriike (sh ülemeremaad ja -territooriumid) ja Euroopa Majanduspiirkonna riike (Norra, Island, Liechtenstein).

4.8. Programmi elluvijal on õigus taotlejale esitatavaid nõudeid täpsustada oma veebilehel.

5. Toetuse taotlemine

5.1. Kiirendiprogrammi raames viiakse läbi kolm taotlusvooru.

5.2. Programmi elluvijja kuulutab välja taotlusvooru avamise ning taotluste esitamise tähtaja oma veebilehel.

5.3. Taotleja esitab avalduse küberturvalisuse valdkonna kiirendiga liitumiseks ja toetuse saamiseks, sh esitab projektiplaani programmi elluvijja veebilehel märgitud tähtaegadel ja nõutud taotlusvormil.

5.4. Programmi elluvijja kontrollib taotleja nõuetele vastavust ning esitab nõuetele vastavate taotlejate taotlused hindamiskomisjonile hindamiseks.

5.5. Programmi elluvijja teavitab taotlejat, kes ei vasta taotlejale esitatavatele nõuetele, nõuetele mittevastavusest ning asjaolust, et taotlust ei esitata hindamiskomisjonile hindamiseks.

6. Nõuded taotlusele ja projektile

6.1. Taotleja projekti käigus arendatava uuendusliku tehnoloogia või teenuse eesmärk peab olema küberturvalisuse tagamine või küberturvalisuse taseme tõstmine. Ennekõike toetatakse projekte, mis keskenduvad küberturbe automatiseerimisele, tehisintellekti kasutamisele küberturvalisuse tagamisel, sotsiaalse manipuleerimise ennetamisele, tööriistadele ja strateegiatele kvantarvutikindlatele krüptograafilistele algoritmidele üleminekuks või kosmosetehnoloogiate küberturvalisusele.

6.2. Taotleja kirjeldab taotluses projekti käigus arendatavat küberturvalisuse valdkonna lahendust, sealhulgas annab ülevaate:

6.2.1. probleemist, mida lahendatakse;

6.2.2. lahenduse vajalikkusest ja kasutusala;

6.2.3. projekti planeeritud eesmärkidest;

6.2.4. projekti aja- ja tegevuskavast;

6.2.5. projekti eelarvest ja planeeritud kuludest;

6.2.6. taotleja ettevalmistustest projekti käivitamiseks, sh ülevaate kaasatavate meeskonnaliikmete kompetentsi kohta ja taotleja kasutatavate ressursside, sh finantssuutlikkuse kohta;

6.3. Programmi elluviijal on õigus küsida taotlejalt täpsustusi esitatud projektiplaani suhtes ja paluda selle täiendamist.

6.4. Programmi elluviijal on õigus taotlusele esitatavaid nõudeid ja taotlusvorme täpsustada oma veebilehel.

7. Taotluste hindamine

7.1. Taotluste hindamiseks moodustab programmi elluviija koostöös RIAga vähemalt 5-liikmelise hindamiskomisjoni.

7.2. Hindamiskomisjoni ülesanneteks on:

7.2.1. teha programmi elluviijale ettepanek taotluse rahastamiseks, toetuslepingu sõlmimiseks ja ettevõtja kiirendiprogrammi vastu võtmiseks;

7.2.2. teha programmi elluviijale ettepanek taotluse rahastamata jätmiseks, toetuslepingu sõlmimata jätmiseks ja ettevõtja kiirendiprogrammi vastu võtmata jätmiseks.

8. Taotluste hindamiskriteeriumid

8.1. Hindamiskomisjon hindab taotlusi järgmiste valikukriteeriumite alusel, mille osakaalud koondhindest on järgmised:

8.1.1. Projekti mõju punktides 1.1 ja 3.1 toodud programmi eesmärkide saavutamisele, sealhulgas projekti uuenduslikkus ja potentsiaal küberturvalisuse valdkonnas ning toote või teenuse tehnoloogilise valmiduse tase – 35% koondhindest;

8.1.2. Projekti ellu viiva meeskonna pädevus ja võimekus - 30% koondhindest;

8.1.3. Projekti ettevalmistuse kvaliteet (sh tulemuste saavutamise realistlikkus, tegevuste põhjendatus, lahenduse uudsus) – 20% koondhindest;

8.1.4. Projekti äriidee - 15% koondhindest;

8.2. Taotlusi hindab iga hindamiskomisjoni liige individuaalselt punktis 8.1 nimetatud valikukriteeriumite alusel skaalal null kuni viis punkti.

8.3. Taotluse koondhinne kujuneb hindamiskomisjoni liikmete poolt antud hinnete kaalutud keskmisest, arvestades punktis 8.1 loetletud valikukriteeriumite alusel antud hindeid.

8.4. Taotlused reastatakse esialgsesse paremusjärjestusse taotluste koondhinnete põhjal alates suurima koondhinne saanud taotlusest.

8.5. Hindamiskomisjon peab esialgse paremusjärjestuse moodustamise järel ühise arutelu ning ekspertidel on õigus muuta arutelu pinnalt oma taotlustele antud hindepunkte. Hindamiskomisjonil on õigus arutelu käigus esitada taotlejale täpsustavaid küsimusi, kui see on vajalik taotluses esinevate võimalike vastuolude selgitamiseks. Lõplik taotlusele antud koondhinne ja taotluste paremusjärjestus kinnitatakse pärast hindamiskomisjoni arutelu. Võrdse koondhinne saanud taotluste korral saab pingereaas kõrgema koha taotlus, mis on saanud ekspertidelt kõrgema hinne punktis 8.1.1 nimetatud valikukriteeriumi alusel.

8.6. Hindamiskomisjon teeb programmi elluviijale lõpliku paremusjärjestuse alusel punktis 7.2.1 ja 7.2.2 nimetatud ettepanekud, arvestades, et ettepaneku taotluse rahastamiseks, toetuslepingu sõlmimiseks ja ettevõtja kiirendiprogrammi vastu võtmiseks saab teha vaid taotleja suhtes, kelle taotlusele antud keskmine hinne on vähemalt 3,2 punkti.

9. Taotluse rahuldamine

9.1. Igas voorus sõlmitakse kiirendiprogrammi vastu võetud ettevõttega toetusleping ja arvatakse kiirendiprogrammi kuni 7 ettevõtjat hindamiskomisjoni poolt kinnitatud pingerea alusel, arvestades punktis 8.6 nimetatud lävendit.

9.2. Hindamiskomisjoni ettepaneku põhjal teeb programmi elluviija otsuse:

9.2.1. sõlmida taotlejaga toetusleping projekti rahastamiseks ja võtta ettevõtja vastu kiirendiprogrammi;

9.2.2. jätta taotlejaga toetusleping sõlmimata ja taotleja kiirendiprogrammi vastu võtmata.

9.3. Programmi elluviija teavitab taotlejaid punktis 9.2.1 ja 9.2.2 nimetatud otsusest. Taotlejatele, kelle suhtes programmi elluviija on teinud punktis 9.2.2 nimetatud otsuse, edastab programmi elluviija teabe hindamiskomisjoni poolt nende taotlustele antud hinnangute ja paremusjärjestuses paiknemise kohta.

9.4. Toetuslepinguga kinnitatakse projektiplaan, sh lepitakse kokku kiirendiprogrammis osalemise täpsed tingimused, projekti elluviimise periood, aruannete esitamise tähtajad, toetuse väljamaksmise tingimused jt toetuse kasutamiseks olulised tingimused.

10. Abikõlblikud kulud

10.1. Abikõlblikud kulud peavad olema tekkinud projekti elluviimise perioodil, toetama toetuslepingus kokku lepitud tegevuste elluviimist ja projektis püstitatud eesmärkide saavutamist.

10.2. Abikõlblikuks kuluks on:

10.2.1. Projektis osaleva töötaja tööjõukulu ja sellega seotud seadusest tulenevad maksud ja maksed, võlaõigusliku lepingu alusel makstav tasu, mida maksustatakse sarnaselt töötasuga ning tasult makstavad riiklikud maksud;

10.2.2. välise ekspertiisi kaasamise kulu;

10.2.3. turutingimustel ostetud uuringute, analüüside ja arendustegevuste kulu;

10.2.4. riistvara soetamise, seadistamise ning kasutamisega seotud kulud, sh:

- Riistvara tööseisundisse viimiseks vajalikud seadistuskulud;
- Rendi- või liisingulepingu alusel kasutamise kulud;
- Kulud arvestatakse vastavalt riistvara tegelikule kasutamise määrale projekti raames, abikõlblikkuse perioodi ulatuses.

Kulud on abikõlblikud ulatuses, mis vastab riistvara tegelikule kasutamise määrale projekti raames ning projekti abikõlblikkuse perioodile. Kui riistvara arvestatakse ettevõtte raamatupidamises materiaalse põhivara hulka ning seda ei kasutata projektis kogu kasuliku eluea jooksul, arvestatakse abikõlblikuks üksnes selle perioodi amortisatsioonikulud, mis on arvatud vastavalt hea raamatupidamistava põhimõtetele.

10.2.5. tarkvara ja litsentside soetamise kulu, sh kasutusõiguste tasud projekti kestuse ulatuses;

10.2.6. tööriistade ja komponentide, materjalide ja tarvikute soetamiskulu tingimusel, et need on eristatavad ja projektile eraldatud vastavalt nende tegelikule kasutamise määrale projekti raames;

10.2.7. muu projekti eesmärkide saavutamiseks vajalik ja põhjendatud kulu.

10.3. Käibemaks on abikõlblik ainult juhul, kui toetuse saaja ei ole käibemaksukohuslane.

10.4. Punktis 10.2.1 nimetatud kulusid hüvitatakse proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajaga. Juhul, kui toetuse saaja kaasab projekti elluviimisesse osalise koormusega projekti heaks töötavaid isikuid, esitab toetuse saaja programmi elluviijale ka nende isikute tööajadeklaratsioonid. Juhul, kui toetuse saaja kaasab projekti elluviimisesse täistööajaga projekti heaks töötavaid isikuid, esitab toetuse saaja programmi elluviijale dokumentaalsed tõendid, mis tõendavad vastavate töötajate töökoormust.

10.5. Programmi korra raames ei toetata järgmisi kulusid:

10.5.1. kinnisasja soetamise kulud;

10.5.2. pangagarantii;

10.5.3. finants- ja pangakulud;

10.5.4. puhkusetasud ja haigushüvitised;

10.5.5. isikliku sõiduauto kasutamise ja kütusega seotud kulud;

10.5.6. sularahas tasutud kulud;

10.5.7. muu kulu, mis ei ole seotud toetatavate tegevustega või on projekti elluviimise seisukohast põhjendamatult ja ebaoluline.

11. Toetuse suurus

11.1. Toetuse suurus kuni 60 000 eurot, millest:

- 5000 EUR ekspertkogu mentorite individuaalsetele konsultatsioonidele;
- 10 000 EUR turu valideerimisega seotud tegevusteks (sh kulud, mis on seotud kontaktvõrgustiku loomisega, turu valideerimisega ning startup üritustel/konverentsidel osalemisega)
- 45 000 EUR muudeks kuludeks, mis on seotud tootearenduse ja juurutamisega (sh tööjõukulud)

11.2. Toetuse saajalt ei nõuta omaosaluse tasumist, abi antakse osakaaluga 100%.

11.3. Toetust antakse üksnes abikõlblikkuse tingimustele vastavate kulude tegemiseks. Lõplik toetuse summa sõltub programmi elluviija poolt heaks kiidetud abikõlblike kulude summast.

11.4. Toetuse saaja ei tohi projekti raames tehtavat kulu katta samaaegselt teiste riigi, kohalike omavalitsuste või muude Euroopa Liidu institutsioonide või fondide poolt antud tagastamatute toetuste arvelt.

12. Projekti elluviimise periood

12.1. Projekti elluviimise periood on toetuslepingus sätestatud ajavahemik, millal projekti tegevused algavad ja lõpevad ning projekti teostamiseks vajalikud kulud tekivad. Kulud loetakse tekkinuks, kui kulu aluseks olev arve on esitatud, tasutud ning töö tehakse, kaup saadakse kätte või teenus osutatakse projekti elluviimise perioodil.

12.2. Maksimaalne projekti elluviimise periood on 7 kuud.

12.3. Projekti elluviimise periood algab toetuslepingus märgitud kuupäeval ja lõpeb toetuslepingus märgitud kuupäeval.

13. Toetuse väljamaksmine

13.1. Toetus makstakse toetuse saajale vastavalt toetuslepingus sätestatud tingimustele ja tähtaegadele.

13.2. Toetus makstakse välja kahes osas:

13.2.1. 70 % (seitsekümmend protsenti) toetusest (ettemaks) kantakse toetuse saaja pangakontole 14 päeva jooksul pärast toetuslepingu allkirjastamist;

13.2.2. 30 % (kolmkümmend protsenti) toetusest kantakse toetuse saaja pangakontole üle pärast projekti lõpparuande ja kulude abikõlblikkuse kontrollimist ning nende heakskiitmist programmi elluviija poolt.

13.3. Abikõlblike kulude tõendamisel arvestatakse ainult raamatupidamise algdokumentide (kuludokumentid) ja muude kulude abikõlblikkust tõendavate dokumentide (alusdokumendid) alusel ja pangaülekande teel tasutud kuludega. Programmi elluviijal on õigus kulude abikõlblikkuse kontrollimisel vajadusel küsida lisateavet ja dokumente, selgitamiseks välja kulude abikõlblikkust.

13.4. Toetuse saajale ei maksta viimast toetuse osa välja enne lõpparuande ja kulude abikõlblikkuse kontrollimist ning nende heakskiitmist ega enne seda, kui kõik toetuslepingus sätestatud toetuse kasutamist puudutavad kohustused on toetuse saaja poolt nõuetekohaselt täidetud.

14. Aruandlus

14.1. Toetuse saaja esitab programmi elluvijale lõpparuande hiljemalt 2 nädala jooksul arvates projekti elluviimise perioodi lõpust. Lõpparuanne peab sisaldama kogu projekti peamiste tegevuste kirjeldust, teavet projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamise kohta ja toetuse arvelt tehtud kulude ülevaadet koos kuludokumentidega ning muude kulude abikõlblikkust tõendavate dokumentidega.

14.2. Toetuse saaja esitab programmi elluvijale vahearuaruande toetuslepingus sätestatud tähtajaks. Vahearuaru peab sisaldama projekti peamiste tegevuste kirjeldust ning teavet projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamise kohta vahearuaru aluseks oleva perioodi seisuga ja toetuse arvelt tehtud kulude ülevaadet koos kuludokumentidega ning muude kulude abikõlblikkust tõendavate dokumentidega

14.3. Programmi elluvijal kontrollib lõpparuandes toodud andmeid ning hindab toetuse kasutamise sihipärasust 30 päeva jooksul arvates lõpparuande esitamisest toetuse saaja poolt.

14.4. Programmi elluvijal kontrollib vahearuaruandes toodud andmeid ning hindab toetuse kasutamise sihipärasust toetuslepingus sätestatud korras.

15. Avalikustamisega seotud kohustused

15.1. Programmi elluvijal avaldab toetust saavate ettevõtjate nimed, projektide nimed, toetuse summa ja toetuse andmise kuupäevad.

15.2. Programmi elluvijal on õigus teha projektiga seotud info pinnalt programmi kommunikatsiooni- ja turundusalaseid tegevusi valdkonnaspetsiifilistes kanalites, sh kommunikatsioonikanalites.

15.3. Toetuse saaja kohustub andma programmi elluvijale informatsiooni, mis on vajalik punktis 15.2 nimetatud tegevuste elluviimiseks ning tegema programmi elluvijaga koostööd projekti kommunikatsiooni- ja turundusalastes tegevustes.

15.4. Täpsemad avalikustamisega seotud nõuded sätestatakse toetuslepingus.

16. Toetuse saaja õigused ja kohustused

16.1. Toetuse saajal on õigus:

16.1.1. saada toetust vastavalt toetuslepingule ja programmi korrale;

16.1.2. kasutada toetust toetuslepingus kokku lepitud tegevuste ja abikõlblike kulude tegemiseks vastavalt toetuslepingus sätestatud tingimustele;

16.1.3. osaleda vastavalt toetuslepingus sätestatud projekti elluviimise perioodil programmi elluvijal kiirendiprogrammis, sh saada ekspertmentorite ja võtmentorite nõustamist ning osaleda koolitusprogrammis.

16.2. Toetuse saajal on kohustus:

16.2.1. kasutada toetust sihtotstarbeliselt toetuslepingus kokku lepitud projekti eesmärkide saavutamiseks ja üksnes abikõlblike kulude tegemiseks;

16.2.2. pidada kinni programmi korras ja toetuslepingus sätestatud tähtaegadest, sh esitada vahe- ja lõpparuanded vastavalt toetuslepingus sätestatud tähtaegadele;

16.2.3. teavitada programmi elluvijat projekti tegevuste, eelarve ja tähtaegade muutmise vajadusest;

16.2.4. teavitada programmi elluvijat kõikidest asjaoludest, mis võivad mõjutada projekti elluviimist ja projekti tulemuste saavutamist;

16.2.5. esitada programmi elluvijal nõudmisel teavet projekti elluviimise ja saavutatud tulemuste kohta programmi elluvijal päringus märgitud tähtajaks, sh vastata toetuse saaja ja projekti teostamise kohta esitatud küsimustele;

16.2.6. vältida toetuse kasutamisel ja toetatavate tegevuste elluviimisel huvide konflikti olukorda, st võtma kõik meetmed, et vältida olukordi, kus toetuse erapooletu kasutamine võib sattuda ohtu perekondliku, emotsionaalse, poliitilise või rahvusliku kuuluvuse aspekti, majanduslike huvide või muu otsese või kaudse huvi tõttu;

16.2.7. tagada kontrolljälje olemasolu tegevuste ja kulude abikõlblikkuse tõendamiseks;

16.2.8. säilitada kõik kuludokumendid ja muud kulude abikõlblikkust tõendavad dokumendid projekti raames tehtud kulutuste kohta 10 eelarveaasta jooksul arvates toetuslepingu sõlmimisest;

16.2.9. tagada, et toetuse saaja raamatupidamises on toetatava projekti kulud ja neid kajastavad kulu- ja maksedokumendid muudest toetuse saaja kuludest ning kulu- ja maksedokumentidest selgelt eristatavad;

16.2.10. aidata kaasa programmi elluviija või programmi elluviija poolt kaasatud kolmandate isikute poolt auditite ja kontrolltoimingute tegemisele, sealhulgas võimaldada auditeerivatele ja kontrollivatele programmi elluviija või kolmandate isikute töötajatele juurdepääs auditeerimiseks vajalikule informatsioonile ning dokumentidele ning osutama kaasabi auditite ja kontrolltoimingute läbi viimiseks, sealhulgas lubada auditi ja kontrolltoimingu teostamiseks viibida toetuse saaja ruumides ja territooriumil;

16.2.11. maksta programmi elluviija poolt punktis 18 ja toetuslepingus sätestatud alusel tagasinõutav toetus märgitud summas ja tähtpäevaks tagasi

16.2.12. viidata toetuse päritolule nii kõnes kui tekstis, märkides, et projekt on kaasrahastatud Euroopa Liidu vahenditest, ning kasutades Euroopa Liidu embleemi koos märkega „Kaasrahastanud Euroopa Liit“ kõikidel objektidel ja avalikkusele suunatud materjalidel. Samuti tuleb kasutada Euroopa küberpädevuskeskuse (ECCC) embleemi koos viitega „Projekti toetab Euroopa küberpädevuskeskus koos oma liikmetega“. Viiteid ja embleeme tuleb kasutada veel 3 aastat peale programmis osalemist.

16.2.13. täita muid toetuslepingust ja programmi korrast tulenevaid kohustusi.

17. Programmi elluviija õigused ja kohustused

17.1. Programmi elluviijal on õigus:

17.1.1. teostada auditeid ja järelevalvetoiminguid toetuse kasutamise suhtes;

17.1.2. nõuda toetuslepingus kokku lepitud projekti kestuse, tegevuste ja eesmärkide ning projekti raames tehtud kulude kohta täiendavate andmete ja dokumentide esitamist, mis tõendavad projekti eesmärgipärasest teostamisest ja toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;

17.1.3. peatada toetuse väljamaksmine kuni rikkumise kõrvaldamiseni või keelduda toetuse väljamaksmisest, kui toetuse saaja rikub programmi korras sätestatud tingimusi või kaldub muul viisil kõrvale toetuslepingus sätestatust;

17.1.4. nõuda toetus tagasi punktis 18 ja toetuslepingus sätestatud alustel;

17.1.5. nõuda toetuse saajalt muude toetuslepingus ja programmi korras sätestatud kohustuste täitmist.

17.2. Programmi elluviija kohustub hoidma konfidentsiaalsena informatsiooni, mis on programmi elluviijale teatavaks saanud taotluse menetlemise käigus, välja arvatud programmi korra punktis 15 nimetatud informatsioon ja välja arvatud, kui informatsiooni avaldamine on programmi elluviijalt nõutav kohalduva õiguse alusel.

18. Toetuse tagasinõudmine

18.1. Programmi elluviijal on õigus toetusleping üles öelda ja keelduda toetuse väljamaksmisest ja/või nõuda toetuse saajalt juba saadud toetuse tagastamist täielikult või osaliselt, kui:

- 18.1.1. toetuse saaja ei ole toetust kasutanud eesmärgipäraselt ega kooskõlas toetuslepingus sätestatuga;
- 18.1.2. toetuse väljamaksmise tulemusena ületatakse toetuse saaja vähese tähtsusega abi lubatud piirmäära;
- 18.1.3. toetuse saaja esitab tahtlikult väärinfot programmi elluvijale, sh varjab ostetava kauba või teenuse või meeskonnaliikme lepingu tegeliku sisu ja/või eesmärki programmi elluvijale eest;
- 18.1.4. toetuse saaja on rikkunud toetuse säästliku ja otstarbeka kasutamise reegleid, s.o. hanke tahtliku osadeks jaotamise korral või kolme võrreldava pakkumise võtmata jätmise korral olukorras, kus seda tulnuks teha või pakkumiste näilise võtmise korral, sh pakkumiste võtmine kahelt või enamalt omavahel seotud ettevõtetelt või toimimise eest huvide konflikti olukorras;
- 18.1.5. toetuse saaja ei suuda kahtluse korral tõendada dokumentaalselt punktis 18.1.4 nimetatud võrreldavate pakkumiste võtmise fakti või majanduslikult soodsaima pakkumuse valikut või toetuse saaja on kehtestanud põhjendamatult diskrimineerivad valikukriteeriumid parima pakkuja valikul;
- 18.1.6. toetuse saaja ei esita programmi elluvijale abikõlblike kulude tegemist tõendavaid dokumente või takistab programmi elluvijalt poolt auditi läbiviimist või takistab muul viisil toetuse eesmärgipärase kasutamise kontrolli, sealhulgas jätab nõuetekohaselt esitamata projekti vahe- ja/või lõpparuande;
- 18.1.7. toetuse saaja taotleb toetuse väljamaksmist kulude katteks, mis on tehtud pärast projekti elluviimise perioodi lõppemist.
- 18.2. Tagasinõutav osa toetusest tuleb programmi elluvijale tagastada 14 päeva jooksul alates vastavasisulise teate saamisest. Tagastamisega hilinemise korral on programmi elluvijal õigus nõuda viivist toetuslepingus sätestatud määras.

19. Programmi korra jõustumine

- 19.1. Käesolevat programmi korda rakendatakse tagasiulatuvalt alates 01.04.2025.